

Roslagens östra pastorat
martin.johansson@svenskakyrkan.se

Tillstånd till utbyte av thujahäckar på Norrtälje kyrkogård, Norrtälje kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutar att lämna tillstånd till utbyte av häckar enligt ansökan som inkom till Länsstyrelsen den 11 november 2024.

Tillståndet har en genomförandetid på två år från dagen för detta beslut.

Villkor

- Arbetet ska följa de handlingar som lämnats in i samband med ansökan. Avvikelse från beslutet kräver ny prövning av Länsstyrelsen.
- Åtgärderna ska sammanställas i en rapport. Rapporten ska innehålla administrativa uppgifter för objektet och ärendet, en redogörelse för utförda åtgärder, redovisning av nytt växtmaterial samt av vilka gravvårdar som omfattats av demontering och återmontering och hur det arbetet utförts. Rapporten ska även innehålla relevant bildmaterial före, under och efter arbetet med bildtext som anger vad bilden visar. Rapporten skickas digitalt till Länsstyrelsen senast 3 månader efter avslutat arbete.
- Tillståndet gäller under nu kända förutsättningar. Om nya omständigheter framkommer ska frågan överlämnas till Länsstyrelsen för ny prövning.

Beskrivning av ärendet

Norrtälje kyrkogård omfattas av skydd enligt 4 kap kulturmiljölagen (1988:950) (KML)

Ni har ansökt om tillstånd för att förnygra thujahäckar genom att byta de förvuxna thujahäckarna till nya häckplantor av sorten *Thuja occidentalis* 'Brabant' på Norrtälje kyrkogård i kvarter 16, 17 och 18, totalt 300 m. Kvarteren tillhör en utvidgning av kyrkogården 1923 och häckarna bedöms ha planterats på 1950-talet medan gravplatserna togs i bruk i början av 1960-talet.

Häckarna har vuxit sig bredare för varje säsong trots hårdast möjliga beskärning årligen sedan 2009. En önskad form på häckarna har inte kunnat skapas eftersom thujahäckar inte kan beskäras in för hårt till gammal ved. Idag inkräktar häckarna alltför mycket på gravvårdar. En del gravvårdar är helt inbäddade i häckarna, andra har fallit eller tryckts ut och lutar framåt. Även tung blötsnö har gjort att häckarna har deformerats och fallit ut trots att de skottas av om vintrarna. Häckarna är idag mellan 100 och 150 cm breda. På kyrkogården finns flertalet thujahäckar och de i kvarter 16, 17 och 18 bedöms vara mest förvuxna.

Thujaplantorna lyfts upp med grävmaskin då det går att komma åt i lägen där gravplatser har återtagits. Där det behövs lyfts gravstenar av och förvaras på pall för att sedan återmontera direkt när växtligheten är borttagen. Till återplanteringen används *Thuja occidentalis* 'Brabant' som förefaller vara mest lik ursprunglig thuja, i kvalitet 80 cm med rotklump och avstånd 3.5 plantor/m. Fuktslang installeras för lämplig vattentillgång under etableringsperioden. Tills häckarna uppnått önskad höjd 90 cm beskärs endast sidorna med bredare bas och avsmalnande topp.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bedömer att de föreslagna åtgärderna innebär förändringar av delar av Norrtälje kyrkogård. Länsstyrelsen bedömer dock att de är väl motiverade. Förnygring av häckarna innebär på kort sikt ett förändrat utseende men långsiktigt att kyrkogårdens karaktär bibehålls. Länsstyrelsen bedömer att åtgärderna inte kommer att påverka kyrkogårdens kulturhistoriska värden negativt.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Detta beslut är fattat med stöd av 4 kap 13 § KML.

Information

- Sökanden svarar själv för att alla inblandade i arbetet tar del av villkoren i beslutet.
- Länsstyrelsen vill erinra om att i det fall fornlämning påträffas under arbetets gång ska arbetet i enlighet med 2 kap 10 § i kulturmiljölagen omedelbart avbrytas. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet hos Länsstyrelsen.
- Detta beslut innebär endast tillstånd enligt 4 kap. KML. Krävs tillstånd enligt någon annan lag, till exempel plan- och bygglagen, ska detta sökas särskilt.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga 1 med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av antikvarien Lina Karlsson. I den slutliga handläggningen har också antikvarien Magnus Rönn medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

- Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Kopia till

Riksantikvarieämbetet

Uppsala stift

Byggnadsnämnden i Norrtälje kommun

Stockholms läns museum

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 61445-2024.